

Ons Pensioen

TIJDSCHRIFT VAN DE BPP: BELANGENVERENIGING
PENSOENGERECHTIGDEN PENSOENFONDS ZORG EN WELZIJN

**Interview Tuur Elzinga:
'Mooi contract, maar we
zijn er nog niet'**

Pag. 7

**Open einden
pensioencontract:
Gepensioneerden
moeten meepraten**

Pag. 10

**Prinsjesdag: Uw
koopkracht stijgt/daalt**

Pag. 17

BPP

Belangenvereniging
Pensioengerechtigden
Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Nummer 3, Jaargang 34, derde kwartaal 2020

Verwarring

Auteur: Roelof Jan Mulder

Is het nieuwe pensioenakkoord, waar o.a. de vakorganisaties ja tegen hebben gezegd, nu wel of niet een goed alternatief voor het huidige pensioenstelsel? Daar lopen de meningen behoorlijk over uiteen. De een vindt het bereikte akkoord in beginsel een goed begin, maar in de uitwerking moet er dan nog wel een aantal vuiltjes worden weg gewerkt. De ander heeft er geen goed woord voor over. Wie er gelijk heeft?

Ik weet het niet. Wat ik wel weet is dat het eerste positieve geluid over bijvoorbeeld het loslaten van het fenomeen rekenrente als alles bepalende factor voor het bepalen van de dekkinggraad (waardoor het grootste deel van de gepensioneerden al 10 jaar geen indexatie van hun pensioen hebben gehad en daardoor tot wel 20% achter lopen op de rest van Nederland) door de uitermate ingewikkelde berekening van die rente (het zogenaamde projectierendement) in combinatie met slechts een buitengewoon klein aandeel voor het rendement dat de fondsen op hun grote aandelenpakketten maken, inmiddels aan positiviteit aanzienlijk heeft ingeboet. Hebben we met z'n allen het beste pensioensysteem ter wereld vakkundig om zeep geholpen? Die geluiden horen we steeds meer. Het zal nog een hele strijd worden hoe een en ander straks wordt ingevoerd en hoe de minister in die tussentijd (een jaar of vijf) om gaat met de bijzonder lage rente en de daar uit voortvloeiende lage dekkinggraad. Indexatie zit er ook de komende jaren niet in en er is een reële dreiging van kortingen. Lees het artikel dat Jaap van der Spek over het verloop van de onderhandelingen heeft geschreven en de mogelijkheid dat een en ander toch nog wel degelijk tot acties gaat leiden (pag. 10 e.v.). Op pag. 7 e.v. vind u een interview met één van de hoofdrolspelers in het onderhandelings

traject namelijk Tuur Elzinga, vice voorzitter van de FNV en hoofdonderhandelaar namens de vakorganisaties. We hebben hem bereid gevonden zijn licht over deze uitermate ingewikkelde materie te laten schijnen en de vraag te beantwoorden of dit akkoord nu wel of niet gunstig is voor de werkenden en de gepensioneerden. Gelukkig weet een van de actuarissen in Nederland, in 2016 nog tot actuaaris van het jaar benoemd, hoe de wereld echt in elkaar steekt. Professor Dr. Marc Heemskerk schreef in Pensioen Pro, de pensioenbijlage van het Financieel dagblad o.a. het volgende: "Het klopt helemaal dat met het nieuwe pensioencontract door risicoarm beleggingsbeleid (!?) voor de meeste ouderen het indexeringsperspectief definitief uit zicht raakt." Maar, stelt hij in het verdere verloop van het artikel, dat is helemaal niet zo erg want ouderen hebben na een bepaalde leeftijd niet zo veel behoeftes meer en er is bovendien weinig armoede binnen deze groep. Wat dat laatste ermee te maken heeft is me niet geheel duidelijk. Maar voor de heer Heemskerk blijkbaar wel. Ik heb die bepaalde leeftijd zelf overigens al enige tijd geleden bereikt en kan niet constateren dat mijn behoeft patroon zich nou zo ernstig gewijzigd heeft, integendeel. Wat ik wel merk is dat ik de laatste tien jaar elk jaar iets minder te besteden had en het ontbreken van indexatie derhalve inmiddels behoorlijk van invloed is op mijn uitgavenpatroon.

Maar dat zal de heer Heemskerk een zorg zijn. We hebben nu immers veel meer zekerheid met betrekking tot ons pensioen? Een zekerheid zo werd ons voor gehouden, waarbij de kans op indexering aanzienlijk groter zou zijn. Van die toezegging blijft in de praktijk weinig over. En eigenlijk is dat vrij ernstig.

Maar genoeg gemopperd. Er komen in dit nummer ook leuke zaken aan bod.

Waarbij ik met name wijs op het interview dat we onlangs hadden met een van onze trouwe en enthousiaste leden onder de titel "Bij de BPP hebben we een stem" (Pag.14). En die stem wordt nog steeds luid en duidelijk overal gehoord! De redactie wenst u veel leesplezier en... blijf gezond

Ons Pensioen

Inhoudsopgave

2. Van de redactie:
Verwarring

3. Inhoudsopgave en colofon

4. van de voorzitter: Voorbij die zomerse dagen

5. Van de bestuurstafel: Over de speerpunten van BPP in het pensioendebat en volwaardige betrokkenheid van de pensioenorganisaties bij het overleg

6. Actie nabetaling ABP pensioen succes

7. Verlost van de rekenrente als discontovoet.
Een interview met Tuur Elzinga, vicevoorzitter FNV en hoofdonderhandelaar namens de vakorganisaties.

10. Hoe verder met de open einden van het pensioenakkoord?
Uit de Koepel Gepensioneerden

12. Zorg voor de toekomst
Over de verwachte groei van de zorgkosten en meer ruimte voor de zorgprofessionals

14. Bij de BPP hebben we een stem
Interview met mevrouw Hampe – Van Driel

15. Hoe nu verder zonder vaccin
Over de effecten van het Coronavirus op ons sociale leven

16. Audrey's DeliCasa
Deze keer een Ceviche van zalm en mango

17. Derde dinsdag in september en ze zijn er weer: de koopkrachtplaatjes!

19. Met de trein naar Nieuw Zeeland
Dwars door Australië

20. Over de BPP

Colofon

Tijdschrift van de Belangenvereniging PensioengerechtigdenPensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).
Aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden.

Website:

www.pfzw-belangenvereniging.nl

Redactie:

hoofd- en eindredacteur Roelof Jan Mulder, tel. 06 53842210, e-mail roelof.j.mulder@planet.nl

redacteuren: Jaap van der Spek, Eric van Eck, Pierre Thijssen

Culinair medewerker: Audrey

Vormgeving: Eric van Eck

Afbeeldingen: Pixabay.com,

foto Tuur Elzinga: Liesbeth Dinnissen

Druk en verzending: Editoo

Verantwoording

Het ledenblad 'Ons Pensioen' is het contactorgaan van de BPP en verschijnt vier keer per jaar. De meningen en visies in dit blad zijn niet noodzakelijkerwijs die van het verenigingsbestuur. De redactie streeft ernaar de onderwerpen vanuit een breed en divers perspectief te behandelen. Het is aan de lezer om zelf tot een oordeel te komen.

Overname van (delen van) artikelen is toegestaan mits met bronvermelding. De redactie plaatst met regelmaat reacties, artikelen en meningen van lezers. Bijdragen kunnen worden gezonden naar roelof.j.mulder@planet.nl. De redactie behoudt zich het recht voor de reactie niet, dan wel ingekort te plaatsen zonder daarover vooraf met de inzenders te overleggen. De redactie werkt met een redactiestatuut.

Vorbij, die zomerse dagen

Auteur: Liesbeth Schaap

Het is nog maar even geleden dat wij met z'n allen zaten te puffen in ons land. Wat een hitte en wat fijn dat het nu weer wat frisser is, althans dat geldt voor mij. Zo verandert iedere keer de weersgesteldheid en wij zullen het er mee moeten doen.

Ook is het Corona-virus onder ons gebleven. Daar heeft het weer blijkbaar weinig invloed op. Het is belangrijk om goed op te blijven letten. Is dat prettig? Nee, iedereen lijkt wel weer wat behoefte te hebben aan het gewone contact met anderen. Een schouderklop, een omhelzing, een hand geven of sowieso een vorm van aanraking.

Ondertussen werden er belangrijke besprekingen over ons pensioen gevoerd. Ondanks alle Coronaperikelen een geweldige prestatie. Daarom ook alle waardering voor onze twee bestuursleden die bij dat overleg betrokken waren. Onze secretaris Cees Michielse en Jaap van der Spek in zijn functie als voorzitter van de Koepel Gepensioneerden. De vraag is, wat mij betreft, hoe het gesloten Pensioenakkoord verder zal worden ingevuld. In dit nummer zullen diverse deskundigen daar ongetwijfeld hun licht over laten schijnen. Wees ervan overtuigd dat uw BPP er alles aan doet om eventuele problemen bij de invoering van het nieuwe systeem op een goede en adequate manier op te lossen.

Dat alles gebeurde tijdens de afgelopen periode toen ik nogal zorgeloos in Drenthe verbleef. Wat een mooie provincie is dat! Ik wil u daar graag deelgenoot van maken. Tijdens onze vakantie daar hebben wij, ondanks Corona en warmte, wel weer kunnen genieten van al het moois in de natuur en de dorpjes. Al fietsend hebben wij heel wat gezien. De Centra van sommige dorpen (in Drenthe Brink genaamd) zijn indrukwekkend met

geweldige grote bomen rond de kerk en prachtig plaveisel in oude patronen. De boerderijen die daar omheen liggen hebben ieder hun eigen geschiedenis. Sommige zijn nog in gebruik als boerderij, andere zijn winkel of woonhuis geworden. Natuurlijk tref je in ieder dorp terrassen waar het heerlijk zitten is om de omgeving op je te laten inwerken. De terrassen waren open onder speciale Corona-condities. Het heeft geen invloed gehad op onze mate van genieten. We hebben nog een ochtendje gevaren in een Canadese kano in een voor ons onbekend water. Prachtig was het en ja, u zult het niet geloven, we zijn met de boot omgeslagen toen we ineens sneller wilden gaan varen. Kleddernat en onder de modder hebben we de terugweg aanvaard. We zijn goed in ons vakantiehuisje aangekomen. Heerlijk en ook wel een beetje spannend.

Over kleddernat gesproken. Een week voordat wij naar Drenthe gingen maakten wij een fietstocht in de buurt. Het zou niet gaan regenen dus we gingen zonder regenkleding weg. U begrijpt het al, na een uurtje betrok het weer en kwamen er alleen maar donkergrijze wolken onze kant op. Binnen no time kwam de regen met bakken uit de hemel. Drijfmat kwamen we thuis, we waren getraakteerd op één van die plaatselijke hoosbuien.

Ik hoop dat u allen op uw eigen manier heeft kunnen genieten van deze lange zomer zonder te veel Corona-druk en zonder kletsnatte ervaringen.

Wij gaan na deze zomer weer vol energie verder met al onze activiteiten, met name om uw belangen zo goed mogelijk te behartigen en te komen tot goede pensioenvoorwaarden. Dat laatste staat voorlopig voorop.

Wij gaan na deze zomer weer vol energie verder met al onze activiteiten, met name om uw belangen zo goed mogelijk te behartigen en te komen tot goede pensioenvoorwaarden. Dat laatste staat voorlopig voorop.

Van de Bestuurstafel

Auteur: Cees Michielse, secretaris BPP

Na het verschijnen van het vorige nummer van OP gingen wij met een goed gevoel de vakantieperiode tegemoet. Een pensioenakkoord lag in het verschiet en met de in Nederland genomen maatregelen leek de Coronacrisis redelijk ingedamd te worden.

Ondanks de mooie weersomstandigheden van de afgelopen maanden (al was het soms wel erg warm) is het gevaar van een tweede golf echter zeker niet ondenkbeeldig. Zelfdiscipline om via naleving van de regels opleving van het virus te voorkomen is echter voor veel groepen kennelijk moeilijk op te brengen, met de ouderen als positieve uitzondering lijkt het. Met enige zorg op dit punt ziet het bestuur het komende najaar tegemoet. Maar helaas zijn er meer punten van zorg waarover hierna meer.

Bestuursvergaderingen

Nadat in het voorjaar bestuursvergaderingen via videoconferencing moesten plaats hebben konden wij eind juni en begin september weer voor het eerst fysieke bijeenkomsten hebben, vanzelfsprekend met daarbij passende Corona maatregelen. Van de belangrijkste onderwerpen die daarbij aan de orde waren geven wij een korte samenvatting.

De ledenontwikkeling

Al een langere periode blijkt het moeilijk het ledental van onze vereniging op peil te houden. Enerzijds als gevolg van natuurlijk verloop samenhangend met de hoge gemiddelde leeftijd, dit jaar nog versterkt door de gevolgen van Corona en de lange warme zomerse periode. Anderzijds omdat wij onze potentiële doelgroep ondanks inspanningen daartoe via foldermateriaal, dit blad, onze website en de nieuwsbrieven kennelijk onvoldoende weten te bereiken. En dat juist in een periode dat

gelet op de grote belangen die aan de orde zijn in het kader van de uitwerking van het pensioenakkoord naast de kracht van onze argumentatie de macht van het getal mede een rol speelt. Dat speelt ook iedere vier jaar een rol bij de samenstelling van de Pensioenraad, het verantwoordingsorgaan van PFZW. Helemaal definitief is het nog niet, want de formele besluiten moeten nog worden genomen, maar voor de komende vier jaren halen wij met de hakken over de sloot nog net de grens om onze zetel te behouden. In het kader van de directe belangenbehartiging en de uitwerking op fonds niveau van het pensioenakkoord van groot belang, maar het was getalsmatig op het nippertje.

Het bestuur doet daarom een dringend beroep op alle leden zich nog eens extra in te zetten om hun oud-collega's te interesseren voor het lidmaatschap van de BPP. Op korte termijn zullen wij via de website en een speciale nieuwsbrief een actie aankondigen die thans nog wordt uitgewerkt, maar rondom het uitkomen van dit nummer van OP zal worden gecommuniceerd. In het decembernummer komen wij hier natuurlijk ook nader op terug.

Het pensioenakkoord

Via de website, een nieuwsbrief en de beantwoording van vragen van onze leden hebben wij voortdurend aandacht geschonken aan dit onderwerp. Ook zijn zowel Jaap van der Spek, onze vicevoorzitter, en Cees Michielse, onze secretaris, drijvende krachten achter de standpuntbepaling van de Koepel Gepensioneerden en het uitdragen van dit beleid op de landelijke fora.

Elders in het blad wordt in een artikel weergegeven wat de aanpak voor de komende tijd zal zijn. De speerpunten voor de BPP zijn:

Voorkomen van kortingen en zoeken van reële mogelijkheden tot verhogen van de pensioenen op een wijze die zowel in de overgangperiode van 5 jaren als in de jaren daarna op basis van uitgangspunten voor het nieuwe stelsel zal plaats hebben. Een transitie van de huidige aanspraken naar een persoonlijk aandeel in het totaal van het fondsvermogen op een wijze die recht doet aan ouderen en jongeren, en dus corrigeert op onevenwichtigheden in het huidige systeem. Volwaardige betrokkenheid van de gepensioneerdorganisaties bij het overleg hierover op landelijk en pensioenfondsniveau.

ALV 2020 definitief naar 2021

In de bestuursvergadering van 1 september hebben wij definitief moeten besluiten dat er in 2020 geen algemene ledenvergadering van de BPP meer zal plaats hebben. Dat besluit was noodzakelijk vanwege het voortduren van de Coronacrisis en de onmogelijkheid met passende maatregelen toch nog met een grote groep bijeen te komen. Zeker gelet op de gemiddelde leeftijd van ons ledenbestand en de constatering dat vrijwel zeker tot 1 november de huidige maatregelen tenminste in stand blijven was een ander besluit nauwelijks mogelijk. Bovendien moet voor dit najaar rekening gehouden worden met een reële kans op of een normale griepgolf of zelfs een tweede Coronacrisis.

Het bestuur heeft ook nog serieus overwogen tot een andere vorm van vergaderen met een deel van de deelnemers die dan wel fysiek bijeen zouden kunnen komen en een ander deel dat via video conferencing vanuit thuis zou kunnen participeren. Gelet echter op de nog te bespreken zaken en het gegeven dat lang niet iedereen

voldoende ervaring met video vergaderen heeft, vonden wij dit alternatief toch niet aantrekkelijk. Omdat wij via een schriftelijke benadering van de leden die zich voor de ALV van april hadden aangemeld reeds goedkeuring hebben verkregen voor de financiële stukken over 2019, de begroting voor 2020 langs die weg is vastgesteld, en de voordracht van Rob van Vredendaal kon worden omgezet in zijn benoeming als bestuurslid kan het functioneren van het bestuur echter voor dit lopende jaar worden geborgd. Decharge voor het gevoerde financiële beleid door bestuur en penningmeester en goedkeuring van de begroting voor 2020 zijn zo via een soepele interpretatie van de reglementen alsnog geregeld. Graag hadden wij de verdere behandeling van de agenda, via de bespreking van het jaarverslag 2019 en de discussie over het gevoerde pensioenbeleid alsnog in het najaar afgerond. Dat dit nu niet mogelijk is kan voor een deel worden opgevangen door in de alv van 2021 een gecombineerd jaarverslag van 2019 en 2020 te bespreken. Voor het onderwerp pensioenontwikkelingen zijn wij echter voorsnog afhankelijk van onze gebruikelijke communicatiemiddelen via nieuwsbrieven, de website en dit blad. Gelukkig krijgen wij daarop in toenemende mate respons van onze leden. Daardoor kunnen wij op een verantwoorde wijze onze besprekingen hierover voortzetten, al blijft het heel erg jammer dat die discussie niet met een grote groep kan plaats hebben. Wanneer de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven zullen wij zeker alsnog een poging doen op enigerlei wijze daarop met de leden die daarin geïnteresseerd zijn in contact te komen, bij voorbeeld via een Webinar waarvoor leden zich dan kunnen aanmelden. Mocht u tussentijds vragen of opmerkingen over deze materie hebben schroomt u dan niet contact met ons op te nemen. Wij vinden dat zeker niet lastig, integendeel wij stellen dat zeer op prijs.

Actie nabetaling pensioen bij ABP succes voor leden BPP

Auteur: Cees Michielse

Wat is het geval? Als iemand in het verleden pensioen opbouwde bij ABP en zijn of haar partner te zelfder tijd bij PFZW-pensioen opbouwde heeft ABP mogelijk het ouderdomspensioen te laag vast gesteld. Wij hebben onze leden enige tijd terug hierover geïnformeerd. Naar aanleiding daarvan heeft een aantal van onze leden dit nagekeken en soms bleek dat ABP het pensioen inderdaad te laag had vastgesteld.

Dat had voornamelijk te maken met het feit dat ABP niet op de hoogte was van het feit dat één van beide partners zijn/haar pensioen niet bij ABP had opgebouwd.

ABP heeft een groot aantal van dit soort situaties inmiddels opgelost. Met als gevolg een aanpassing van het ouderdomspensioen en een nabetaling over de achterliggende jaren. Het gaat soms om forse bedragen. Bij de BPP zijn bedragen bekend van een verhoging van het ouderdomspensioen met wel 250 euro per maand en een nabetaling van meer dan 40.000 euro.

Ook kwamen echter situaties voor waarbij de aanpassing veel geringer was of helemaal niet aan de orde bleek te zijn. De hoogte van de maandelijkse aanpassing heeft namelijk een relatie met de hoogte van het aanvullend pensioen terwijl de hoogte van de nabetaling wordt bepaald door het aantal maanden of jaren dat tot nu toe een te lage uitkering werd genoten.

Maar mocht u nog niet hebben gekeken of deze situatie mogelijk ook voor u geldt, doe dat dan alsnog want het kan zeer de moeite waard zijn Om te zien of u in aanmerking komt voor een correctie van uw pensioenuitkering raden wij u aan om de website <https://www.abp.nl/over-abp/actueel/nieuws/veelgestelde-vragen-over-de-aanvulling-samenvallende-diensttijd-met-pensioen-van-uw-partner.aspx> te bezoeken. Daarop vindt u alle

informatie die nodig is om een eventuele aanvraag bij ABP te doen. U dient dan het "formulier samenvallende diensttijd" in te vullen, dat op de genoemde website beschikbaar is. Omdat de belastingdienst ook belangstelling heeft is het verstandig om, indien u in aanmerking komt voor deze regeling en er sprake is van een verhoging en/of een nabetaling van een groot bedrag, bij de belastingdienst een zogenaamde middeling van inkomen over 3 jaren aan te vragen. Wij zijn graag bereid om u in geval een en ander niet duidelijk is, nader te informeren. Wend u zich dan tot secretaris@pfzw-belangenvereniging.nl

Het gaat soms om grote bedragen

Verlost van de rekenrente als discountvoet

In gesprek met Tuur Elzinga, vice-voorzitter FNV en hoofdonderhandelaar namens de vakorganisaties over het pensioenakkoord.

Auteurs: Jaap van der Spek, Roelof Jan Mulder

Tuur Elzinga is een van de belangrijkste onderhandelaars over het onlangs afgesloten pensioenakkoord. Daarom wilde de redactie graag een interview met hem over de afgelopen periode en over de voor- en nadelen van het pensioenakkoord. In verband met het coronavirus werden de vragen aan hem schriftelijk gesteld. Allereerst een paar persoonlijke vragen.

Waar woon je? Hoe ziet je gezin eruit?

Waar (en hoe) heb je de afgelopen weken vakantie gevierd? Heb je nog wat kunnen ontspannen na de hectische tijd van het pensioenakkoord?

Ik woon aan de rand van Haarlem; op 5 minuten fietsen van het centrum, maar de duinen zijn net zo dichtbij. Om even te ontspannen gaan we vaak even wandelen of een terrasje pakken. Ik heb twee kinderen, de oudste wil doorgaans alleen mee als we de stad in gaan, de jongste alleen als we naar de duinen gaan. Onze oudste heeft net eindexamen gedaan. Ze is geslaagd op basis van schoolexamens, zonder centraal schriftelijk, zonder examenfeest, zonder reis deze zomer. Ze wilde dan ook niet mee kamperen in eigen land toen ze net weer voorzichtig wat vrienden mocht zien en bleef liever op het huis en de katten passen. De jongste mocht een vriendje mee en vond kamperen helemaal geweldig.

In grote lijnen je loopbaan (zie ook CV hiernaast).

Gelukkig mocht ik nog lang studeren, want na mijn middelbare school had ik werkelijk nog geen idee wat ik qua werk wilde gaan doen. Ik switchte van natuurkunde naar politicologie en deed er vooral veel naast. Tijdens mijn studie werd ik lid van de FNV en van de SP en in beide organisaties actief. Uiteindelijk heb ik ruim negen jaar voor de SP in de Eerste Kamer gezeten, als woordvoerder Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Europese Zaken, tot ik bestuurlijke verantwoordelijkheid

voor de FNV wilde nemen.

Kun je zeggen wat je drijfveren zijn in het leven? En heb je het gevoel dat je er wat mee hebt kunnen doen en hoe dan?

Onrechtvaardigheid vind ik onverteerbaar en ik ben de verdeling van de welvaart steeds onrechtvaardiger gaan vinden. We zijn rijker dan ooit, toch lijden we in meerdere opzichten publieke armoede. We produceren steeds meer, maar de lonen blijven al jaren achter; een steeds groter deel van de koek gaat naar de bedrijven, hun managers en de aandeelhouders. Maar de werkenden betalen wel een steeds groter deel van de belastingen. De bedrijven – en vooral de multinationals – in verhouding steeds minder en dus staat de kwaliteit van publieke dienst- en zorgverlening onder druk. Daar verzet ik me tegen. Dat deed ik vanuit de oppositie in de Eerste Kamer en dat doe ik nu in mijn huidige functie. Ik ben nog steeds een idealist en een optimist voor de toekomst, maar een realist in het heden. Een stuk pragmatischer dan ik vroeger was en veel meer gebrand op behalen van resultaat.

Waarom vind je dat het pensioenstelsel moest worden aangepast?

We hebben in de kern een mooi stelsel, met verplichte pensioenopbouw en een toereikend pensioen voor velen. Maar het aanvullend pensioen verliest door de huidige regels al meer dan tien jaar aan koopkracht en daarmee aan glans. Elk jaar weer. Jaren van felle discussies over rekenrente en dekkingsgraad hebben het vertrouwen in het stelsel ondermijnd. Bij jong en oud.

Wat zijn de voordelen van het nieuwe contract?

Het belangrijkste voordeel is dat we van de rekenrente als discountvoet zijn verlost en daarmee van de discussies over de dekkingsgraad en de verdeling

Tuur Elzinga in het kort
(bron: FNV)

Geboren 12 december 1969 op Texel. Tuur woont in Overveen, is getrouwd en heeft een dochter en een zoon

1986 Nationaal finalist

natuurkunde- en
wiskundeolympiade

1988 – 1989 Natuur- en

sterrenkunde UvA (propedeuse)

1993 – 1998 Politicologie UvA

(onvoltooid doctoraal)

1998 – 2002 Beleidsmedewerker

Tweede Kamerfractie SP

2002 – 2003 Beleidsmedewerker

FNV (Uitkeringsgerechtigden en

Ouderen)

2007 – 2016 Lid Eerste Kamer

(SZW, EZ, Financiën, BDO en

EuZa, Stuurgroep Parlementaire

dimensie EU-voorzitterschap)

2016- 2017 Beleidsadviseur FNV

(Internationaal en Europees

vakbondswerk)

2017- heden lid van het

Dagelijks Bestuur van de FNV en

sinds januari 2018 is hij

vicevoorzitter. Zijn belangrijkste

portefeuilles zijn AOW/pensioen

en Internationale Zaken. De

afgelopen 10 jaar was hij onder

meer beleidsadviseur bij

Mondiaal FNV.

van het vermogen over de generaties. Dat zal het vertrouwen ten goede komen. Het betekent ook dat fondsen veel eerder weer mogen indexeren. In een slecht jaar zal er eerder worden gekort, maar daarna hoeven we niet jaren op de nullijn te blijven of tien jaar later alsnog te worden gekort; het verwachte pensioen neemt voor alle generaties toe.

Wat ik ook belangrijk vind is dat de collectiviteit, solidariteit en verplichtstelling met het nieuwe contract in het stelsel behouden blijven.

Heb je nog aarzelingen over wat bij de uitwerking in wetgeving een rol kan gaan spelen?

Uiteindelijk zal het contract prima werken en ook goed begrepen worden, maar de overgang is nog een hele puzzel. De grootste uitdaging zit wat mij betreft in de transitie en hoe we de jaren tot het nieuwe contract een beetje goed doorkomen.

Er is – zeker met de wijsheid achteraf – vele jaren te weinig premie betaald. Veel van de huidige ouderen hebben destijds als werknemer natuurlijk wel ook van die lagere premie geprofiteerd. In die jaren steeg de koopkracht van werkenden extra.

Door de dalende rente lopen jongeren voor hun pensioenopbouw steeds meer risico. Omdat we in het huidige contract wel zekerheid beloven hebben de fondsen steeds grotere buffers nodig voor die toekomstige zekerheid.

Daardoor is er steeds meer vermogen in het fonds opgepot en in verhouding steeds meer voor jongeren. Ouderen dragen dus in het huidige contract veel van het renterisico van jongeren. Dat verdwijnt met het nieuwe contract. Ik denk niet dat je in de transitie iedereen volledig voor dat toegenomen renterisico kunt compenseren. We zullen in zekere zin die pijn eerlijk moeten verdelen. De transitie zal voor alle generaties evenwichtig moeten zijn. En dat kan wel: iedere generatie kan naar verwachting een hoger pensioen krijgen, maar tegen een wat hoger risico. Er zijn verschillende methodes om de koers te bepalen voor het invaren van oude in nieuwe rechten. Het fondsbestuur zal uiteindelijk samen met de deelnemers moeten toetsen of

het voor alle generaties fair is.

In het verlengde hiervan, kun je begrijpelijk uitleggen wat projectierendement is en wat beschermingsrendement is?

Pensioenfondsen ontvangen niet alleen rente over spaargeld en over beleggingen in staatsobligaties, maar krijgen ook huur over beleggingen in onroerend goed en dividend op aandelen. En misschien kan er ook nog koerswinst worden bijgeschreven. Het projectierendement is een voorzichtige lange-termijnverwachting van al dit rendement op het vermogen van het fonds.

In het nieuwe contract hoeft niet al het zogenaamde renterisico te worden afgedekt, want ouderen staan straks niet meer bloot aan het renterisico van jongeren op de hele lange termijn. Maar je wilt korte-termijnrisico tot op zekere hoogte wel afdekken om een stabiel pensioen te kunnen bieden.

Er zit echter altijd een afruil tussen rendement en zekerheid. Ik denk dat je als fonds ook stabiliteit van pensioenen wilt kunnen bieden en dus een deel van je risico wilt blijven afdekken. Feitelijk mag het fonds – met instemming van de deelnemers – best meer beleggingsrisico nemen. Dat vergroot de kans op overrendement en dus op indexatie, maar het vergroot ook de kans op korting.

We moeten 6 jaren overbruggen voordat het nieuwe stelsel gaat draaien. Hoe los je het probleem op dat de 77 jarige van nu, na 12 jaren niet te zijn geïndexeerd, ook tot zijn gemiddelde dood (83 jaar) geen indexatie meer kan verwachten en wellicht nog (grote) kortingen krijgt? Vindt het FNV dat dit probleem moet worden opgelost?

Dat vind ik inderdaad een van de grootste vraagstukken. Komt het nieuwe contract voor veel van de huidige gepensioneerden nog wel op tijd? Natuurlijk moet het zorgvuldig worden ingevoerd en niet overhaast, maar ik heb binnen de FNV aan ons Ledenparlement toegezegd alles op alles te zetten de transitie zo spoedig mogelijk te laten verlopen en het nieuwe contract zo snel mogelijk geïmplementeerd te krijgen. Met het

kabinet overleggen we nog over de regels tijdens de overgangsfase. Juridisch zitten we natuurlijk nog vast aan het oude contract, maar ik vind dat we zoveel mogelijk langs de lijnen van het nieuwe contract naar de regels in de overgangsfase moeten kijken.

Sociale partners zijn verantwoordelijk voor de pensioenregeling, maar het gaat bij de transitie, het invaren, ook over het verdelen van vermogen, het zogenoemde verdelingsvraagstuk. Ruim 3 miljoen gepensioneerden zijn direct belanghebbende. Vind je dat hun vertegenwoordigers (seniorenorganisaties, organisaties van gepensioneerden) ook daadwerkelijk mee moeten doen aan de vaststellingen/kaders op het transitiepad en het ingroeipad?

Formeel is het vaststellen van wet- en regelgeving staatsrechtelijk een zaak van de politiek, van kabinet en parlement. Maar informeel moet er natuurlijk geluisterd worden naar de contractpartijen, werkgevers en werknemers, en naar belangenorganisaties, zoals ouderen- en jongerenorganisaties. Bij het daadwerkelijk verdelen moeten de deelnemers ook daadwerkelijk instemmen. Dat moet per fonds gebeuren.

Het individuele bezwaarrecht wordt tijdelijk vervangen door collectief bezwaarrecht. Afgezien van het feit dat het individuen in Nederland niet verboden kan worden naar de rechter te stappen en dat ze dat dus toch kunnen blijven doen, wat zijn de motieven om het bezwaarrecht aan te passen? Vind je dat, als je in je hart kijkt, juist? Is de vakbeweging bereid om hiertegen bezwaren in te brengen?

We doen dit allemaal omdat we overtuigd zijn van de wenselijkheid en de noodzaak van deze herziening. Omdat het in het voordeel is van de deelnemers, van onze achterbannen. Dan moet de meerderheid van deze achterbannen niet het slachtoffer worden van enkelen die de hele transitie kunnen ophouden of zelfs tegenhouden. Daarom komt er dus wel een verzaamd collectief bezwaarrecht: het collectief van deelnemers moet de

bepalende stem hebben.

Het individu is op basis van het recht op eigendom, dat verankerd is in de grondwet en zelfs in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, altijd beschermd tegen onrechtmatige onteigening. Iedere deelnemer kan daarvoor naar de rechter stappen en zelfs tot het Hof in Straatsburg doorprocederen.

Als fondsen kiezen voor de oude regeling, dan wel het splitsen en het bestaande fonds in de oude regeling laten, waarom wordt het bestaande FTK van toepassing als je door de verandering van de rekenrente in het nieuwe stelsel hebt aangetoond, dat het oude stelsel is vastgelopen op dat FTK?

Voor aanpassing van het FTK binnen het huidige stelsel hebben we tien jaar tevergeefs getracht politieke wil te mobiliseren. Nu ligt er een packagedeal: een nieuw pensioencontract met nieuwe regels, waarbij we geen last meer hebben van de rekenrente. De consequentie is dat het FTK blijft bestaan voor die partijen die desalniettemin in het oude contract willen blijven zitten.

Wat vind je van de rol van DNB?

Behoort DNB zich niet te beperken tot advisering op wat al dan niet mogelijk is om toezicht te houden? Voor de rest dient DNB toch alleen maar toezicht te houden op wat door anderen is vastgelegd in wetgeving en maatregelen van bestuur? De grote invloed van DNB betekent een forse inperking van ons democratisch stelsel. Wat is jouw oordeel?

Het is logisch dat de toezichthouder ook aan de beleidsmakers adviseert in relatie tot die toezichthoudende functie. En het is ook logisch dat de centrale bank adviseert over de monetaire stabiliteit en over solide en integere financiële instellingen. Omdat DNB centrale bank is en toezichthouder heeft DNB meerdere petten op. Het is ook in het belang van DNB om die petten strikt gescheiden te houden. Maar los daarvan staat buiten kijf dat de overheid de regels maakt. Ook de lagere regelgeving, waaronder het FTK. Het is eerder gebrek aan politieke durf

om deze bevoegdheid bij DNB neer te leggen.

Op de website van DNB staat dat de verhoging van de rekenrente geen geld meer oplevert en dat het dus ten koste gaat van de jongeren (die nog geboren moeten worden?). Dat klopt toch niet? Wel klopt het, dat er niet meer geld bij komt, maar daar gaat het niet om, het is een verdelingsvraagstuk. En met de huidige vermogens (en het al vele jaren vloeien van geld van oud naar jong) moet dat toch kunnen?

Het is allebei waar. Als je met een hoger rendement wilt rekenen, dan moet je ook met meer risico rekenen. Maar nu – ik zei dat al eerder – draaien ouderen ook voor een groot deel op voor het toegenomen renterisico van jongeren. Met een hogere rekenrente kun je sneller uitdelen, maar geef je jongeren ook meer risico. Dat kan, maar daar moet je dan wel expliciete afspraken over maken. En dat is precies wat we nu hebben gedaan.

In het verlengde daarvan. Er komt jaarlijks ruim 32 miljard aan premie binnen en er gaat miljarden minder geld aan uitkeringen uit. Die miljarden worden bij het vermogen van zo'n 1500 miljard gestopt en gaan ook renderen. Nu komt er over enige jaren een tijd dat er meer geld uit gaat, dan er binnenkomt. Uitgerekend is dat dit verschil hooguit tot 10 miljard per jaar kan oplopen (en daarna weer daalt). We kunnen dus minstens 150 jaren verder en ondertussen kunnen we heel wat tegenvallers opvangen. Begrijp je dat mensen niet meer snappen waarom een andere pensioenstelsel wat betreft de aanvullende pensioenen, nodig is?

Ik begrijp dat het voor veel mensen ingewikkeld is, maar er zitten verschillende denkfouten in deze redenering. Ons stelsel voor de aanvullende pensioenen is niet gebaseerd op omslagfinanciering, maar op kapitaaldekking. Iedereen legt premie in voor het eigen aanvullend pensioen. Wat er nu aan premie wordt ingelegd is dus bedoeld voor pensioenen in de – deels verre – toekomst. Vandaar dat de

verplichtingen voor de toekomst in ons stelsel ook zo'n grote rol spelen. Dat heeft voordelen, maar ook nadelen. Overigens vind ik de voordelen zwaar wegen: we sparen veel voor later, maar elke ingelegde euro aan premie levert uiteindelijk gemiddeld drie tot vier euro aan uitbetaald pensioen op. Geen slechte deal.

Een laatste vraag. De discussie over de pensioenen is gestart door staatssecretaris Klijnsma (na al eerdere politieke discussie over persoonlijke potjes etc.). Dat ging over aanvullende pensioenen. Kun je je voorstellen, dat het ongemakkelijk aanvoelt, dat er heel veel onderwerpen bijgehaald zijn, terwijl het alleen maar zou gaan over het vastlopen van het aanvullende pensioen? Op die vlakken hebben de vakbonden veel binnen gehaald, maar het lijkt alsof de aanvullende pensioenen daardoor minder belangrijk worden gevonden? Graag je reactie.

Het aanvullend pensioen is een arbeidsvoorwaardelijk pensioen en voor de vakbeweging dus extreem belangrijk. Maar de leeftijd waarop je van dat pensioen mag gaan genieten en hoe lang je voordien dus moet werken is dat ook. We kunnen dat niet loskoppelen. Pensioen is uiteindelijk toch wat je krijgt wanneer je niet meer hoeft te werken. Twee belangrijke aspecten van dezelfde arbeidsvoorwaarde. Gelukkig hebben we op beide terreinen veel binnengehaald.

Wat zou je als uitsmijter aan het artikel willen meegeven?

We hebben een mooi, nieuw contract, maar daarmee zijn we er nog niet. Er zijn nog teveel mensen die geen of onvoldoende pensioen opbouwen. Pensioen blijft een arbeidsvoorwaarde en goede arbeidsvoorwaarden kunnen we alleen afsluiten met een sterke vakbeweging. Het is van groot belang dat de oudere generatie die kennis ook overdraagt op de jongere generaties.

Uit de Koepel van Gepensioneerden

Hoe verder met de open einden van het pensioenakkoord?

Auteur: Jaap van der Spek

De Tweede Kamer kwam half juli terug van reces om een zeer teleurstellend debat te voeren over het net daarvoor (ook) door de achterban van het FNV goedgekeurde pensioenakkoord. Maar aan het einde van de dag bleken toch de meeste politieke partijen in te kunnen stemmen met de hoofdlijnennotitie van minister Koolmees.

Om een aantal redenen was het debat zeer teleurstellend. De kwaliteit van de inbreng van de Kamerleden was (op uitzonderingen na) bedroevend, de stukken waren door nogal wat Kamerleden nauwelijks gelezen, laat staan bestudeerd, de beantwoording van de minister was veel te globaal en ontwijkend (zichtbaar aan vakantie toe) en de vragen over wat bijvoorbeeld de consequenties zouden zijn voor gepensioneerden werden vakkundig omzeild. Het moet gezegd, een paar oppositiepartijen hadden er beslist werk van gemaakt en verdienden een betere en serieuzere beantwoording van de vragen en opmerkingen. Twee van de grotere oppositiepartijen beperkten zich tot deelonderwerpen, zoals AOW, ZZP-ers en dergelijke, die oorspronkelijk zelfs niet eens deel uitmaakten van de weg naar een nieuw aanvullend pensioenstelsel en sloegen daardoor de plank volledig mis. Het enige dat nog een beetje hoopvol stemde, was de door Pieter Omtzigt afgedwongen hoorzittingen in de Tweede Kamer en de toezegging van de minister dat voor 1 oktober met de organisaties van gepensioneerden een gesprek komt over hun inbreng in het vervolgtraject. Dat gesprek zal eind september plaats vinden.

Het verdere proces en de pijnpunten

We gaan ons nu voorbereiden op de hoorzittingen en het gesprek met

minister Koolmees. Voor de seniorenorganisaties zijn een paar aspecten van essentieel belang. Zij zijn de vertegenwoordigers van ruim 3 miljoen direct belanghebbenden en willen met de minister en de sociale partners daadwerkelijk aan de tafel zitten waar de oplossingen voor de open einden worden besproken. Er wordt in het pensioenakkoord veel voor wat betreft de uitvoering van het nieuwe pensioencontract overgelaten aan sociale partners en pensioenfondsen, maar er wordt te weinig kader aangegeven waarbinnen de pensioenfondsen kunnen en mogen werken. Dat zal worden opgepakt in het wetgevingstraject, dus op politiek niveau. De minister heeft al toegezegd, dat de seniorenorganisaties tussentijds in dit wetgevingstraject zullen worden betrokken. De ervaringen in de klankbordgroep (vooral de laatste maand) zijn van dien aard, dat 'betrokken zijn' veel te vrijblijvend en dus niet genoeg is. Dat moet deze keer anders.

Verder is het aan de sociale partners, met op de achtergrond de pensioenfondsen, overgelaten om in de komende jaren de transitie (de overgang van het huidige naar het toekomstige pensioencontract) te regelen, met een transitie (arbitrage) commissie als uiteindelijke beslisser.

Het transitiepad

Een belangrijk onderdeel van die transitie is hoe het pensioenvermogen, dan wel opgebouwde pensioenrechten, omgezet kunnen worden in het meer individueel aangegeven vermogen en tegen welke voorwaarden die omzetting gebeurt. Het zogenoemde invaren. Voor de organisaties van gepensioneerden is het essentieel dat daarbij op z'n minst enige compensatie

zal plaatsvinden voor het feit dat er jarenlang te weinig pensioenpremie is betaald en dat de gepensioneerden de rekening hebben betaald van de steeds meer dalende risicovrije rente. Alle wetenschappers, en we hebben er heel veel gesproken, erkennen dat deze feiten kloppen, maar dat de compensatie en de hoogte ervan een politieke zaak zijn. Omdat het vooral om de gepensioneerden gaat, kan de oplossing niet gevonden worden zonder dat de gepensioneerden daarin een forse stem hebben gehad. In het kader van de in het pensioenakkoord herhaaldelijk gestelde eis van evenwichtigheid zal eerst onevenwichtigheid moeten worden hersteld.

Geen indexatieperspectief

En dan is er nog de overbruggingsperiode van 5 tot maximaal 6 jaren. Eerst is zo'n 1 ½ jaar nodig voor de wetgeving en de daarmee gepaard gaande uitwerkingen en verfijningsdiscussies. Daarna zullen de pensioenfondsen de nieuwe afspraken moeten verwerken in hun besluitvorming en in hun technische en operationele systemen. Los van het feit dat dit nog best lastig zal zijn, is het de vraag wat er in die 5 tot 6 jaren gaat gebeuren. Zoals het er nu uit ziet worden de regels van nu ook gebruikt

Lees verder op pagina 11

Vervolg van pagina 10

voor de komende 6 jaren en dat betekent dat op basis van de erkende problemen bij de huidige rekenregels er geen indexatieperspectief is en dat bij de verwachte lage rentestand er kortingen zullen gaan komen. Weliswaar heeft minister Koolmees gemeld, dat hij bereid is ten tweede male (vorig jaar ook al) op basis van bijzondere economische omstandigheden de kortingen volgend jaar te beperken. Maar een geringe korting wordt nog steeds voorzien. Voor daarna is er niets geregeld en zullen sociale partners zich moeten buigen over dit zogenoemde 'ingroeipad'. De minister heeft volstaan met te melden dat hij het chagrijn van de gepensioneerden begrijpt, maar hij heeft nergens laten blijken dit probleem te willen helpen oplossen. Ook dit punt is voor ons essentieel, we willen dat de minister het probleem erkent, dat hij bereid is om mee te willen werken aan oplossingen en dat te doen samen met ons, de vertegenwoordigers van de gepensioneerden. Het kan niet zo zijn, dat iemand van nu 77 jaar tot nu toe nog geen enkelen indexatie heeft gehad (12 jaren lang) en dat hij/zij nog moet wachten tot het moment dat hij/zij gemiddeld op 83 jarige leeftijd is overleden. Met andere woorden, met de direct belanghebbenden, de gepensioneerden, aan tafel om samen als mede verantwoordelijken het probleem aan te pakken en op te lossen. Technisch zijn er al verschillende mogelijkheden voorhanden, dus gaat het nu nog om de wil. En vlak voor de verkiezingen zou dat toch voor politiek Den Haag een zeer zwaarwegend issue moeten zijn!

Acties in voorbereiding

Tot medio september willen de seniorenorganisaties op één lijn komen naar plan van actie en boodschappen. Veel voorwerk is al gedaan. Besprekingen zullen worden gevoerd met vakbonden, werkgevers en pensioenfondsen. Omdat voor een belangrijk deel het aankomt op wetgeving zijn contacten met politici

een must, waarbij de hoorzittingen een belangrijk moment vormen. In de toegezegde bespreking met de minister zal hij in de door ons gewenste richting (zie hierboven) mee moeten willen buigen. Als dat allemaal tot niets leidt, komen er na eind september radiocommercials, waarin ook gereageerd kan worden op eventueel Prinsjesdag nieuws. Omlijnd door zo veel mogelijke free publicity (nieuws via de media). Als dat daarna nog nodig is komen er symbolische noodrem-acties (we gaan niet echt de trein in) en manifestaties. Dat is het moment dat we ook de etalage opentrekken met een overzicht van wat de verschillende partijen hebben gedaan of nagelaten op pensioengebied. Die maken we openbaar. Weliswaar geen direct stemadvies, maar het moet wel duidelijk worden wie wat voor de gepensioneerden gedaan heeft. Ondertussen bereiden we juridische acties voor, waarbij we een andere weg zullen kiezen dan de organisaties die nu juridisch in actie zijn gekomen. Onze juridische adviseurs geven die acties (beroep op Europese regelgeving en verkeerde interpretatie van de pensioenwet) niet veel kans van slagen, maar er is wel kans van slagen als een grote groep direct belanghebbenden bij het tot stand brengen van oplossingen niet mee heeft kunnen doen. Van belang is dan ook dat het niet redelijk en billijk is, als er omwille van het vastlopen van het oude stelsel een nieuw stelsel heeft moeten komen en dat willens en wetens in de overbruggingsperiode daarmee geen rekening wordt gehouden. Je hebt immers erkend, dat het oude stelsel niet deugde? Tenslotte zijn er in maart verkiezingen. In december, januari en februari zullen we veel moeite doen om de inwoners van Nederland duidelijk te maken hoe de verschillende partijen in de pensioendiscussie zitten. Vooral met betrekking tot de gesignaleerde problemen. Geen stemadvies, maar wel een pensioenwijzer.

Tenslotte

We hopen dat de voorgenomen acties niet nodig zijn. Maar staan klaar 'voor het geval dat'.

Zorg voor de toekomst

Auteur: Eric van Eck

Het CBS meldde in juni dat de zorguitgaven in 2019 zijn gestegen met 5 miljard euro (5,2 procent) ten opzichte van 2018. Sinds 2009 was deze groei niet zo hoog. U zult zich herinneren dat het kabinet met partijen in de zorg afspraken heeft gemaakt om de kostenstijging te beteugelen. Dat is kennelijk niet echt gelukt.

Beleidsontwikkeling lukt heel aardig in Den Haag, maar aan de uitvoering wil het wel eens schorten. Andere voorbeelden vinden we bij de belastingdienst, de opvang voor asielzoekers en het vernieuwen van rijbewijzen.

De groei van de zorgkosten is niet voor alle onderdelen hetzelfde.

70% bestaan uit personeelskosten, zien we dat de stijging van de zorguitgaven gepaard gaat met een toename van het aantal mensen dat in de gezondheids- en welzijnszorg werkt. Het aantal werknemers in zorg en welzijn is in het vierde kwartaal van 2019 1,35 miljoen, bijna 51 duizend werknemers meer dan in het vierde kwartaal van 2018.

Niettemin is er nog steeds een tekort aan gekwalificeerde medewerkers. Dat werd eens te meer duidelijk tijdens de eerste corona-golf.

SER-advies

Het kabinet verzocht de SER bijna twee jaar geleden een verkenning uit te voeren naar de betaalbaarheid van de

de andere zonder dat de capaciteit daar tijdig op werd aangepast.

Tijdens de eerste corona-golf bleek dat het moeilijk was plotselinge veranderingen in de zorgvraag op te vangen en dat er in het algemeen te weinig rek zat in de capaciteit van de gezondheidszorg. De SER spreekt daar in een apart hoofdstuk zijn zorg over uit, maar gaat er in de adviezen niet nader op in. Gemiste kans

Meer organisatorische mogelijkheden

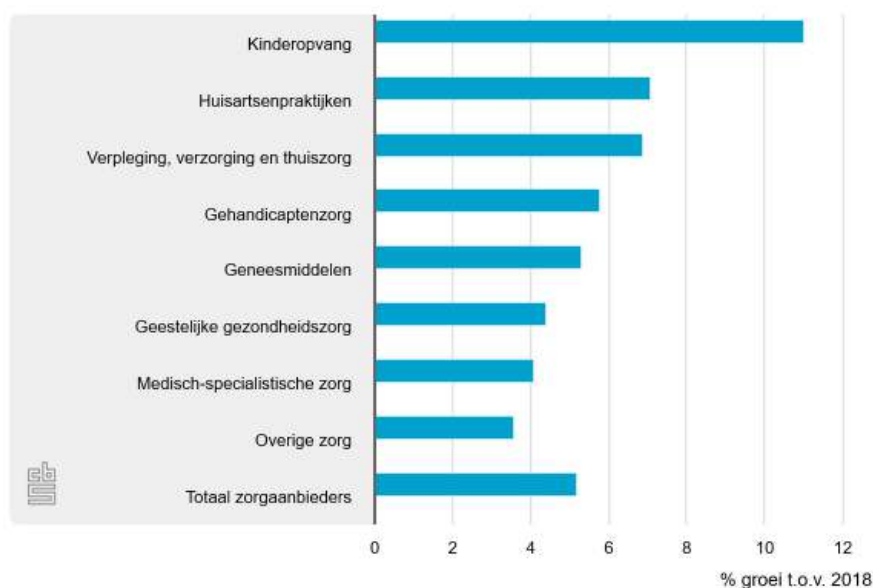
Om de organisatie van de zorg beter beheersbaar te krijgen is het volgens de Raad noodzakelijk dat de financiële prikkels in de zorg gekoppeld worden aan de zorgvraag en niet zoals nu leiden tot het afwentelen van de kosten op andere zorgtakken. Daartoe is een grotere juridische en organisatorische vrijheid nodig voor de zorgaanbieders. Alleen door meer juridische en financiële mogelijkheden om te experimenteren en te leren van elkaar kunnen we komen tot succesvolle bekostigingsmodellen die door de regio of de beroepsgroep zelf worden gedragen. Dat proces vergt tijd en geld. De SER geeft duidelijk aan dat 'quick wins' niet zijn te verwachten.

Meer ruimte voor de zorgprofessional

Een tweede belangrijke conclusie die de SER trekt is, dat mensen in de zorg werken met passie voor hun vak, maar vaak te maken hebben met weinig autonomie, hoge werkdruk, veel regels en weinig waardering. Dat leidt tot weinig tijd voor patiënten, inefficiënt werk, minder tevredenheid en een hoge uitstroom van werkenden in de zorg. Wanneer zorgverleners meer ruimte krijgen voor zorg voor patiënten kan dit helpen om de arbeidstevredenheid te verhogen. De SER vindt dat er gewerkt moet worden aan een zorgstelsel waarin zorgprofessionals meer autonomie hebben, meer tijd voor cliënten en

Lees verder op pagina 13

Groei uitgaven zorg en welzijn, zorgaanbieders, 2019

Hoewel de kinderopvang in percentages het meest is gegroeid (11%, ongeveer 0,5 miljard), zitten de grootste kosten bij de verpleging/verzorging en de thuiszorg (6,9%, 1,3 miljard), met name door de 1,2 miljard die beschikbaar is gesteld voor kwaliteitsverbetering. De medisch specialistische zorg stijgt met 4,1% (1,1 miljard). In absolute bedragen dus bijna evenveel als de V&V. Omdat de zorgkosten voor ongeveer

Nederlandse zorg op lange termijn. De SER ging er bij die verkenning (Zorg voor de toekomst, SER juni 2020) van uit dat bij ongewijzigd beleid het beroep op de zorg in de komende twintig jaar verdubbelt. De maatregelen, die de opeenvolgende kabinetten hebben getroffen om de kostenontwikkeling in de hand te houden, hebben wel geholpen, maar er ook toe geleid dat de zorg zich verplaatste van de ene aanbieder naar

Vervolg van pagina 12

collega's, en waardering voor hun werk krijgen.

Het tekort aan personeel is voor iedereen voelbaar. Voor de zorgmedewerkers zelf, die de gaten in de roosters moeten opvullen, maar ook voor patiënten, die langer moeten wachten op een behandeling. Daarbij kost het personeelstekort ook nog eens geld.

Jaarlijks komen er ruim 150.000 nieuwe krachten binnen maar vertrekken er ook 111.000 medewerkers. Bijna de helft van de nieuwe aanwas vertrekt binnen twee jaar. Dat is kapitaalvernietiging omdat de opleidingskosten verloren gaan. Daarnaast moeten zorgorganisaties toch de roosters rond krijgen. Dat gebeurt met zzp'ers en uitzendkrachten, die veel duurder zijn (BTW) dan vast personeel.

"Inperking van autonomie is ingevoerd om kostenefficiënter te werken, maar wij denken dat die beperking uiteindelijk meer heeft gekost," is dan ook de conclusie van SER-voorzitter Hamer in Trouw van 19 juni 2020. "Dat wij nu gezamenlijk, als werkgevers en werknemers, opschrijven dat autonomie zo belangrijk is, is een erkenning dat het anders moet."

Preventie

Ten derde moet veel meer worden ingezet op preventie. Dat is een valkuil. Onderzoek van het CBS^[1] heeft laten zien dat preventie tot nu toe geen verlaging van de zorgkosten oplevert, omdat het met name *medisch* gerichte preventieve maatregelen betreft. Voorbeeld is het bevolkingsonderzoek borstkanker, dat niet tot minder, maar juist tot meer ingrepen heeft geleid. Preventie zou zich moeten richten op leefstijl door terugdringen van obesitas, roken en alcoholgebruik en het aanmoedigen van sport en beweging. Preventie is een zaak van lange adem en in een hijgerig politiek klimaat wordt dat lastig.

Zinnige Zorg

Ook moet voortdurend worden gekeken naar wat zinnige zorg is, ofwel: welke zorg kan in het verzekerde pakket blijven, welke kan eraan

worden toegevoegd en welke zorg kan eruit. Tijdens de eerste corona-golf is gebleken dat een groot deel van de zorgvraag wegviel. Dat heeft voor zover bekend niet geleid tot grote problemen. Het CBS heeft becijferd dat de oversterfte onder ouderen, de grootste doelgroep van de ziekenhuizen, geheel is toe te rekenen aan corona. Het mag een onderbouwing zijn voor de stelling dat een fors percentage van de bezoekers aan ziekenhuizen daar niets te zoeken heeft. De belangrijkste redenen dat ze er toch naar toe gingen zijn dat ze zelf wilden en de huisarts niet geloofden en dat de specialist ze met open armen ontving en graag nog een keertje terug liet komen. Met andere woorden: het verdienmodel van de medische zorg leidt tot overbodige zorg en werkt kostenverhogend.

E-Health

Tijdens de corona-epidemie bleek ook dat veel zorg kan worden verleend zonder fysieke ontmoeting tussen patiënt en zorgverlener. Consulten via de (beeld)telefoon hebben een grote vlucht genomen en het is zaak die ontwikkeling verder te bevorderen. Daarvoor zijn betrouwbare en stabiele

ICT-systemen noodzakelijk. De SER roept op tot regie vanuit de overheid, maar die heeft op dat terrein niet zo'n beste reputatie. Een mogelijkheid is dat we het complete dossier meegeven aan de patiënt, bijvoorbeeld op een geheugendrager die gekoppeld is aan de zorgpas. Een ander idee is dat de huisarts de volledige regie krijgt en samen met de patiënt besluit wie toegang krijgt tot welke gegevens. De situatie van nu, dat een toegang tot het Landelijk Schakelpunt via de UZI-pas toegang verschaft tot alle dossiers is onaanvaardbaar. In het verleden is al te vaak gebleken (Barbie!) dat niet alle zorgverleners zich beperken tot het raadplegen van de dossiers van patiënten met wie daadwerkelijk een zorgrelatie bestaat.

Conclusie

Het SER advies beveelt aan dat de inrichting van de zorg behoorlijk op de schop moet, dat de omwenteling vereist dat de politiek op lange termijn gaat denken en zijn neiging alles te willen controleren loslaat. Ik ben er niet gerust op.

[1] Preventie in de zorg, CBS 2014

Bij de BPP hebben we een stem

In gesprek met mevrouw Hampe - Van Driel

Auteur: Roelof Jan Mulder

Ze belde onze penningmeester om te vragen of ze de contributie voor 2020 al had betaald. Dat bleek niet het geval. Ze wilde ook graag iets meer dan de verplichte contributie betalen. Waarom? Omdat ze het werk van de BPP zo belangrijk vindt. Een goede reden voor een gesprek natuurlijk. We zouden naar Bergen afreizen maar daar was vanwege het aanstaande vertrek naar Frankrijk geen tijd meer voor (gaat inmiddels vanwege de strengere Coronamaatregelen niet door). Dan maar telefonisch. Ik had tenslotte net een nieuwe telefoon gekocht, dus die kon er wel een tijdje tegenaan. Dat tijdje werd meer dan een uur. Er was ook zoveel te vertellen. Veel meer dan op het papier van één pagina kan worden gevangen. Lize Hampe-Van Driel, 79 jaar en al heel lang lid van de BPP. Actief lid en een trouw bezoeker van de Algemene Ledenvergadering. Tot vorig jaar toen ze om gezondheidsredenen niet naar de ALV kon komen.

Oog hebben voor elkaars problemen

Wat vind ze van de BPP zo aantrekkelijk?

Lize: " we hebben een stem en we kunnen met elkaar van gedachten wisselen. Dat vind ik belangrijk. Naar elkaar luisteren en oog hebben voor elkaars problemen. We zitten allemaal in hetzelfde systeem maar we hebben lang niet allemaal hetzelfde inkomen. We moeten voor bepaalde groepen meer begrip hebben. Het gaat bij de indexatie van onze pensioenen niet alleen om de wat hogere inkomens maar juist om de lagere. We moeten wat meer naar elkaar omkijken. En waar ik me ontzettend over kan opwinden is het feit dat met name de groepen met de laagste inkomens het hardst getroffen worden door het huidige beleid van Klaas Knot, de huidige President Directeur van De Nederlandsche Bank, en de overheid. Als je maar 6 à 7000 euro per jaar aan aanvullend pensioen hebt en dat wordt tien jaar lang niet geïndexeerd dan loop

je nu bijna 20% achter op de rest van Nederland. Dat is netto 100 tot 150 euro per maand. Heel veel geld voor die groepen. En dan de jongeren. Een paar jaar geleden hadden we op de ALV een debat met jongeren. Ze waren nu al bang dat de ouderen de pensioenpot leeg zouden eten zodat er voor hen niets over blijft. Afgezien van het feit dat ze nog niet eens een pensioen hebben opgebouwd, is er van zijn levensdagen geen sprake van dat die potten straks leeg zijn. Kijk naar het verleden, de fondsen maakten prima rendementen op hun beleggingen en dat gaat heus niet van de ene dag op de andere veranderen. Dat ook in het nieuwe pensioenakkoord de rekenrente leidend is vind ik een grof schandaal. Het geld is niet van Klaas Knot en ook niet van de overheid. Dat geld is van ons. Wij hebben dat met z'n allen door hard werken opgebouwd. Daar moet de overheid van af blijven. Dat vind ik. Wat er nu gebeurt is buitengewoon onfatsoenlijk. Mijn grootste angst is bovendien dat Knot het hele pensioenkapitaal straks uitlevert aan Brussel."

Volgt een discussie waar met name het probleem van het invaren van de ingegane pensioenen en de waardebeoordeling van het opgebouwde vermogen onderwerp van is. En met name de rol van de verzekeringsmaatschappijen die op de loer liggen om hun deel van de pensioenpot op te eisen. Marktwerving!

Dol op koken

Ik vraag Lize wat ze van Ons Pensioen vind.

Lize: "Ons Pensioen vind ik heel goed. Ik lees het met genoegen. Bijvoorbeeld het artikel "afscheid van een pensioenexpert" in het vorige nummer, mooi stuk! Wat ik fijn vind is dat alles besproken kan worden. Ik heb niet het idee dat er ergens een vorm van censuur wordt toegepast en dat vind ik plezierig."

Vervolgens vertelt ze wat ze in haar werkzame leven allemaal heeft gedaan.

Hoe ze in de zorg terecht is gekomen terwijl ze eigenlijk naar de hotelschool had gewild. "Dat vond mijn vader maar niks, dat was geen vak voor een meisje". Hoe ze in haar leerling periode al op de operatiekamer werd geplaatst en hoezeer ze dat werk ging waarderen. Zozeer dat ze dat haar hele leven verder heeft gedaan. Eerst als verpleegkundige, later als waarnemend hoofd en nog later in het Elizabeth ziekenhuis in Tilburg (Nu Tweesteden Ziekenhuis) als operatiekamer manager. Ze is dol op koken, heeft meer dan 1500 kookboeken en heeft na haar pensionering ook kooklessen gegeven. Na haar verhuizing naar Bergen aan Zee werd ze lid van de museumclub aldaar. "Omdat ik behoefte had aan sociale contacten" zegt ze. "Na een tijdje dachten we binnen onze vereniging dat we het anders zouden kunnen organiseren. Samen met een mededeelnemster verzorgen wij nu de excursies en alles wat daarbij komt kijken. En dat is nog een heleboel werk!"

Zie verder op pagina 15

We krijgen het over de Kunsttiendaagse waar Bergen beroemd om is. Gaat dit jaar jammer genoeg niet door. En over haar hobby's. Koken dus maar ook musea bezoeken, naar het concertgebouw in Amsterdam, concerten in de kleine zaal. "Amsterdam is zo wie zo onze uitgaansstad. Zó veel te doen op cultureel gebied". En thuis naar muziek luisteren. Zijn we allebei dol op. We hebben ook een grote collectie langspeelplaten en CD's. Dan gaan we daar lekker met z'n tweeën naar luisteren."

Een oude wijnboerderij in de Languedoc

En naar Frankrijk natuurlijk. "Ja dat gaat jammer genoeg niet door. We hadden een appartement gehuurd in een oude wijnboerderij, vlak bij Minerve in de Languedoc. Minerve is één van de mooiste Franse dorpen en beroemd om de kruistochten van de Paus om de Katharen, die zich daar gevestigd hadden, te verslaan (en allemaal ter dood te brengen, zo ging dat in die dagen, r.j.m.) Uit de Languedoc komt tegenwoordig ook hele lekkere wijn overigens. We huren dat appartement al jaren. Kijken over de olijfbomen en de wijngaarden zo de wijdsse verte in. Fantastisch. Maar ja dit jaar even niet. Maar we hebben wel alvast voor volgend jaar in mei geboekt. Ik hoop dat het dan wel door kan gaan." Mijn laatste vraag: Als je terug kijkt op je leven wat had je dan eventueel anders willen doen?

Na lang nadenken: "nou eigenlijk niks. Het runnen van een operatieafdeling is geweldig leuk. Je hebt een behoorlijke verantwoordelijkheid en soms zegt er iemand tegen je: "Het is geweldig wat jullie doen". Dat geeft veel voldoening. We hebben hard gewerkt maar het was het waard!"

Hoe nu verder zonder vaccin?

Auteur: Pierre Thijssen

Elke dag rolt er ander nieuws binnen over het coronavirus en zijn verspreiding. Zo zijn de provincies Zeeland, Noord- en Zuid-Holland nu de brandhaarden in Nederland. Corona heeft uiteraard een impact op de hele planeet en de wereldeconomie. Ook de Nederlandse economie blijft niet gespaard. Komt de consument compleet onherkenbaar uit deze coronacrisis en ontstaat er een nieuwe mens die iets geheel anders verwacht? U ziet, er komt ineens een hele hoop op ons af. Eén ding staat als een paal boven water: de genomen maatregelen voor de verpleeghuizen waren desastreus.

Zekerheden zijn opeens niet zo zeker meer. Is het kapitalisme doorgeschoten? Hebben we het over onszelf afgeroepen? Volgt er een herschikking van de samenleving? Wie zal het zeggen. Op reisgebied hebben we het zeker nog niet allemaal onder de knie. We gingen gewoon op vakantie en in heel Europa was er een explosief hoog aantal nieuwe besmettingen met alle gevolgen van dien. Nadat men zich in het begin prima hield aan de richtlijnen, die door de overheid waren gesteld, zie je nu dat in onze steden de 1,5 meter regel bijna niet meer wordt gehanteerd en de voorzichtigheid behoorlijk uit het oog wordt verloren. Het corona-virus is echt nog niet verslagen, ook in ons land niet.

In de horeca valt het mij op dat senioren erg aarzelen om in een restaurant te gaan eten, ondanks de maatregelen die de restaurateurs strikt naleven. Die hebben goed in de gaten dat, als je dat niet doet, de klandizie helemaal wegblijft. Wij mochten dat ervaren met ons veertigjarig huwelijksjubileum. We hadden een mooi diner in een Italiaans restaurant waar ook op het gebied van de coronamaatregelen alles tot in de puntjes was geregeld. Voor ons een hele zorg minder.

Ik verneem net dat de IC capaciteit in de Limburgse ziekenhuizen uitgebreid gaat worden. Dat is mooi, maar waar halen we onze IC-verpleegkundigen vandaan? Saillant detail: rond de 10% van de IC-verpleegkundigen in Nederland heeft zijn/haar baan opgezegd. Dat is de prijs die we betalen voor de enorme fysieke en geestelijke aanslag die op hen is gepleegd. Daar helpt een bonus van 1000 euro echt niet. Hier zul je structureel betere arbeidsvoorwaarden moeten bieden als je voldoende gekwalificeerde IC-verpleegkundigen wilt behouden.

Binnen mijn plaatselijke seniorenvereniging hebben we tot 31 december al onze activiteiten 'on hold' gezet. Begrijpelijk dat ze niet meer met veel mensen in één ruimte willen verblijven. Wel bezorgden we onze leden (165) een versnapering van onze lokale chocolatier (Geruba uit Schinnen, gemeente Beekdaelen, beslist een bezoekje waard als u in onze mooie zuidelijke provincie bent). Ook slaan velen van hen de jaarlijkse vakantie over en blijven ze liever bij mooi weer in hun achtertuin. Zelf hebben wij inmiddels eind september een vakantie in eigen land in de agenda staan en wel in Volendam. Hier zullen we al fietsend het platteland verkennen met ongetwijfeld af en toe een stevige bries tegen.

Er komen hoopgevende signalen van de universiteit van Oxford, waar men aan een vaccin werkt dat uitgebreid getest gaat worden op mensen in Brazilië. Natuurlijk hopen we allemaal dat aan het eind van het jaar een vaccin beschikbaar zal zijn. Zo niet, dan zal Corona ons leven nog langer beheersen. Laten we hopen dat het zo ver niet zal komen.

Audrey's DeliCasa

Voor wie van lekker eten houdt, maar niet lang in de keuken kan of wil staan.

Ceviche van zalm en mango (uit de keuken van Peru)

Ceviche is een manier van garen van verse rauwe vis met behulp van citrussap.

Nu we tegenwoordig toch veel thuis zijn is het eten heel belangrijk geworden en dan zeker lekker eten. Vandaar deze suggestie uit Peru. De zalm moet super vers zijn. Zeer eenvoudig te bereiden en het resultaat is verbluffend lekker.

Bereiding:

Snijd de zalmfilet in plakken van 4 mm (schuin met mes trancheren). Schil de mango en snijd hem in gelijke dikte als de zalm. Verdeel de plakken over vier bordjes. Schik de plakken zalm naast de mango (zie foto). Meng het sap van de citrusvruchten goed roerend door elkaar en giet dit over de zalm en de mango. Verdeel de alfalfa tussen de zalm en de mango over de borden en bestrooi het geheel met sesamzaad (geroosterd is de smaak sterker). Breng op smaak met zout en peper en een scheutje olijfolie. Direct serveren, eventueel met een glas Rosé of witte wijn.

Kan ook in kleinere porties als borrelhapje geserveerd worden.

BUON APPETITO

CIAO AUDREY (blijf gezond)

audrey.mp@hotmail.com

Ingrediënten: als voorgerecht voor 4 personen

1 zalmfilet van ca. 300 gram, zonder vel
Leg de zalm vóór het snijden eerst 15 minuten in de vriezer, is dan makkelijker te snijden.

1 rijpe mango

het sap van 1 sinaasappel,

sap van een ½ grapefruit,

sap van 1 limoen

alfalfa kiemscheuten (een soort mini taugé)

sesamzaad (evt. geroosterd), verse

zwarte peper, zeezout, olijfolie

Derde dinsdag in september en ze zijn er weer: de koopkrachtplaatjes!

Auteur: Maarten Maas

Inleiding

De koopkrachtplaatjes vormen de uitkomst van veel rekenwerk, op basis van gemiddelden, bandbreedtes en vooral ramingen...

Ze zijn meestal niet direct herkenbaar op persoonlijk niveau, maar wel van groot belang als indicatie en basis voor (overheids)beleid.

Zo meldde het CPB (Centraal Plan Bureau) medio augustus, een mediane koopkracht-groei van 0,4% voor 2021, maar voor gepensioneerden bleef het op 0% steken (bij ongewijzigd beleid en een inflatie van 1,6%).

Dit diende als opmaat voor het kabinetsberaad over de Begroting 2021.

Met de Miljoenennota, de CPB-prognoses en het Koopkracht-rapport van het Nibud zijn nu meer gedetailleerde ramingen voor 2021 en daarna op tafel gekomen, op basis van het Kabinetsbeleid voor 2021. Maar meer nog dan andere jaren voorzien van allerlei voorbehouden, zoals: "mits geen tweede Corona-golf", "tenzij harde Brexit", etc. En uiteraard ook het voorbehoud, dat de plannen nog door het parlement moeten worden goedgekeurd, dan wel kunnen worden geamendeerd.

Het kabinet heeft tot kort voor Prinsjesdag nog wat gesleuteld en er zijn kleine koopkracht-plusjes uitgekomen voor lagere en middeninkomens van gepensioneerden. Maar voor hogere inkomens blijft het negatief, met name door de (begrijpelijke) aanname dat de aanvullende pensioenen niet geïndexeerd zullen worden (en dat nog open blijft of er eventueel gekort zou moeten worden).

Voor pensioengerechtigden zijn de effecten weliswaar gering, maar hun koopkracht blijft wel weer verder

achter bij die van de werkenden.

Wie het allemaal meer in detail wil bezien verwijzen we naar de BPP website (<https://www.pfzw-belangenvereniging.nl>,

Miljoenennota-2021-getekend-door-onzekerheid.

Voor de grafiek op bladnr. 163 van de begroting SZW maakt veel duidelijk.

Maatregelen met effect op de koopkracht 2021

Onderdeel van de Miljoenennota 2021 is de **Begroting van SZW**, met vrij uitgebreide toelichting op de koopkrachtcijfers voor 2021. Ook het CPB geeft in de MEV 2021 (Macro Economische Verkenning) informatie over de koopkracht voor 2021, en tevens in de Middellangetermijnverkenning (MLT) voor de periode 2022 – 2025.

Huishoudens van gepensioneerden zijn er in 2020 in doorsnee nog zo'n € 20 per maand op vooruitgaan qua koopkracht. Voor 2021 ligt de doorsnee op circa € 10 per maand verhoging, maar dus wel met allerlei voorbehouden.

De AOW stijgt naar verwachting met 0,7% ten opzichte van 1 juli 2020, resp. met 2,2% t.o.v. 1 januari 2020.

Verder is uitgegaan van een stijging van de prijzen (cpi) van 1,5%.

Fiscale maatregelen

De stijging van de lagere en middeninkomens komt enerzijds door de stijging van de AOW en anderzijds door diverse fiscale maatregelen, zoals: De algemene heffingskorting wordt verhoogd. De maximale korting gaat omhoog met € 82 tot € 2837, maar de afbouw naar nul (beginnend bij een inkomen van € 21.043 en eindigend bij € 68.507) gaat iets sneller.

De maximale ouderenkorting wordt verhoogd met € 55 tot € 1703. Het tarief van de eerste schijf in de inkomstenbelasting wordt met 0,25% punt verlaagd naar 37,1%, resp. voor AOW-gerechtigden naar 19,2% (omdat zij geen AOW-premie betalen). Het heffingsvrije vermogen (box 3) wordt verhoogd naar € 50.000 per persoon resp. € 100.000 voor partners. Maar het belastingtarief in box 3 gaat van 30% naar 31%.

Zorgpremies, eigen risico en zorgtoeslag:

De "hoge" IAB (Inkomensafhankelijke Zorgpremie) gaat van 6,7% naar 7%, de "lage" IAB, die geldt voor o.a. gepensioneerden, gaat van 5,45% naar 5,75%. De Wlz-premie blijft gelijk (9,65%). De nominale zorgpremie (basisverzekering) zal met circa € 5 per persoon per maand stijgen (verwachting VWS). Het eigen risico in de Zvw (Zorgverzekeringswet) blijft € 385. De maximale zorgtoeslag wordt verhoogd met circa € 3,70 per maand, maar vervolgens wel sneller afgebouwd naar nul.

Woonlasten

Het eigenwoningforfait daalt van 0,6% naar 0,5%. Het maximale tarief waartegen de hypotheekrente voor de eigen woning mag worden afgetrokken, daalt van 46% naar 43%. De bijtelling bij geen of geringe eigenwoningsschuld stijgt van 6,6% naar 9,9% (in 30 jaar naar 100%). **N.B.** M.b.t. huren: er ligt een wetsvoorstel dat voorziet in het recht op eenmalige huurverlaging voor huurders met een laag inkomen en een

(voor dat inkomen) hoge huur die een woning huren bij een woningcorporatie.

Koopkrachtberekening

De veranderingen in de koopkracht worden berekend met een micro-simulatiemodel op basis van een representatieve steekproef van ongeveer 100.000 huishoudens. Dat kan worden beschouwd als een betrouwbare afspiegeling van alle huishoudens in Nederland. In de berekeningen worden alle verschillende componenten van het inkomen (uit arbeid, onderneming, uitkeringen, toeslagen, pensioen, inkomen uit vermogen en eigen woning, aanmerkelijk belang en eventueel ontvangen alimentatie) meegenomen. Er wordt tevens van uitgegaan dat de aanvullende pensioenen niet of nauwelijks worden geïndexeerd, en in de uitkomsten is dus ook geen rekening gehouden met eventuele kortingen.

Het resultaat van de berekeningen is dat de koopkracht van gepensioneerden in doorsnee, achterblijft bij die van werkenden, en ook bij de meeste uitkeringsontvangers.

Nibud koopkrachtrapport

Het Nibud heeft voor een honderdtal standaardhuishoudens een prognose opgesteld en biedt de mogelijkheid om met de Nibud-koopkrachtberekenaar via hun site een indicatie voor de eigen situatie te krijgen (*link naar Nibud-site: <https://www.nibud.nl/consumenten/nibud-2021-financieel-zwaar-jaar/>*). Opgemerkt moet worden, dat het standaard situaties betreft, waarbij voor woonlasten wordt uitgegaan van huur bij lage- en middeninkomens, en van koopwoningen bij hogere inkomens. Uit het overzicht blijkt ook, dat de meeste gepensioneerden er 0,5% à 1% bij krijgen, maar dat het negatief wordt voor gepensioneerden met een hoger inkomen.

Aanvullende aannames Nibud

De bruto AOW-uitkering stijgt met 2,4% (de stijging is deels per 1 januari en deels per 1 juli). De meeste aanvullende

pensioenen worden niet geïndexeerd. Sommige pensioenfondsen zullen waarschijnlijk moeten korten. Dat zit echter niet in de standaard koopkracht berekeningen. De bijstandsuitkering en de overige uitkeringen stijgen met 1,9% (ook deels per 1 juli). Enkele cijfervoorbeelden voor 2021, ontleend aan de Nibud-site met standaard huishoudens: Huishoudens met alleen AOW gaan er € 11 resp. € 15 (paar) per maand op vooruit; zij kunnen niet profiteren van de verhoging van de fiscale kortingen. Huishoudens met AOW + € 5.000 aanvullend pensioen gaan er € 16 resp. € 12 (paar) per maand op vooruit. Huishoudens met AOW + € 15.000 aanvullend pensioen gaan er € 5 resp. € 7 (paar) per maand op vooruit. Een paar met AOW + € 17.500 aanvullend pensioen voor de een, en € 7.500 voor de ander, gaat er € 6 per maand op achteruit.

Prognoses CPB voor 2022 - 2025

Dit heet de Middellange-termijnverkenning (MLT) en verkent de mogelijke economische ontwikkelingen in de komende kabinetsperiode. Ook deze prognose is weer voorzien van allerlei voorbehouden, mitsen en maren. *(N.B. Deze verkenning zal bovendien in november nog eens worden geactualiseerd en kan dienen als basis voor de doorrekening van verkiezingsprogramma's).*

Daling koopkracht te verwachten

Gemiddeld genomen is er een beperkte afname in koopkrachtontwikkeling in de periode 2022-2025.

In doorsnee neemt de statische koopkracht af met 0,1% in de periode 2022-2025.

De toename van de zorgpremies met gemiddeld € 42 per jaar zal de koopkracht verlagen. Dit geldt eveneens voor de toename van het eigen risico tussen 2022 en 2025 (die na het bevriezen van het eigen risico in de periode 2018-2021 weer meebeweegt met de stijgende zorgkosten).

Ook de effecten van ander reeds ingezet beleid zijn grotendeels negatief.

Koopkracht gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden daalt meer

Werkenden blijven in doorsnee steken op 0,0%, terwijl de mediane koopkracht van gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden afneemt met 0,4% en 0,3% gemiddeld per jaar. Gepensioneerden hebben nadeel van de beperkte indexering en de verlaging van de aanvullende pensioenen (werkenden hebben hier ook nadeel van, maar ervaren dit na de ramingsperiode).

De verlaging van de koopkracht loopt op naar 1% per jaar voor de hogere pensioeninkomens.

Met de trein naar Nieuw Zeeland: Australië

Auteur: Eric van Eck

Een van onze dochters woont met man en drie kinderen in Nieuw Zeeland. Die willen we af en toe bezoeken. Dan is vliegen helaas onvermijdelijk. Dat is niet alleen slecht voor het milieu, maar ook voor onze gezondheid. Mijn vrouw vond uit dat het ook anders kan. Heel kort samengevat kan je met de trein via Moskou en Peking naar Hong Kong en dan moet je vliegen.

Australië per Indian Pacific

Om nog meer vliegkilometers te besparen en als bonus wat van Australië te zien, zouden we vliegen van Hongkong naar Perth. Van daar de Indian Pacific, een trein door het binnenland van Australië naar Sidney en dan verder vliegen naar Nieuw Zeeland.

Na de hitte en stank van Hongkong was Perth in alle opzichten een verademing. Een overduidelijk rijke stad met schone lucht en een aangenaam centrum. De hoest, die ons vanaf Mongolië had geplaagd, werd eindelijk wat minder. De volgende dag, op zondagochtend, zijn we lopend in een half uurtje naar het station gegaan. De Indian Pacific stond te wachten en het perron was gevuld met de passagiers. Het zou duidelijk een bejaardenreis worden.

Hotel op rails

De Indian Pacific is een hotel op rails. We hadden een cabine met twee eenpersoonsbedden boven elkaar. Met de burens deelden we een kleine privé-badkamer met douche, toilet en wastafel. De verzorging aan boord is op basis van 'All-Inclusive'. 'Gratis' drank bleek ook 'down under' heel gewild. Tussen de wagons met slaapcoupés zitten drie restauratiewagens, waar de maaltijden werden gebruikt. Het eten was uitgebreid en smakelijk en de gesprekken aan tafel waren gevarieerd en steeds interessant. Kortom: niks te klagen.

De transcontinentale Indian Pacific rijdt tussen Sidney en Perth en vertrekt eenmaal per week in beide richtingen. Vanuit Perth rijdt de trein eerst naar Kalgoorlie. Daar is het mogelijk de grootste goudmijn in dagbouw van de wereld te bekijken. Dat komt in feite neer op het op afstand aanschouwen van een gigantisch gat in de grond. Vervolgens wordt de Nullarbor (verbasterd Latijn voor 'geen bomen')

Plain doorkruist met een stop in Cook. Dit spookstadje telt drie inwoners. Het ligt 1.100 kilometer van Adelaide en 1.500 km van Perth en is een van de meest geïsoleerde bewoonde plaatsen ter wereld. Het was prettig om even uit de trein te gaan, maar zoals te verwachten was er in Cook niets te beleven. Een dag later was er een stop in Adelaide, waar we 's morgens vroeg een rondrit per bus hebben gemaakt en daarna een ontbijt hebben genoten in de VIP ruimte van het plaatselijke stadion. Dit stadion is wereldberoemd in Adelaide vanwege een honderd jaren oud scoreboard en een collectie spullen van een cricket-grootheid genaamd Bradman, een naam die ons niets zei. Maar mogelijk is Cruijff in Adelaide niet meer dan een rare naam. Aan het eind van dezelfde dag een stop in Broken Hill, een mijnwerkersstadje waar we een bezoek brachten aan de Pro Hart Gallery, waar het 'grootste schilderij ter wereld' (een soort panorama Mesdag) werd tentoongesteld. De eigenaar vertelde vol trots dat zijn broer, die het schilderij had gemaakt, geen enkele opleiding op het gebied van de kunsten had genoten. Volgens mij kon je dat zien. Ook werd vermeld dat er maar liefst 9 ton verf in het schilderij was verwerkt. Dat bleek geen voldoende voorwaarde voor boeiende kunst te zijn. Na weer een nachtje schudden in de trein was er een excursie in de Blue Mountains. Dit stuk van Australië heet 'blue' vanwege

de blauwe oliedamp die van de eucalyptusbomen opstijgt. De bosbranden van een aantal maanden na ons bezoek hebben dit bos volledig verwoest. Het eind van de reis kwam toen we tegen drieën Sidney binnen reden.

Sidney

Ons hotel bleek gevestigd tussen de haven en The Rocks, de overblijfselen van de eerste vestiging van kolonisten (strafgevangenen) in Sidney. Een interessante buurt. Een boottocht door de haven lieten we ons niet ontgaan en bood prachtig uitzicht op de twee grote publiekstrekkingen van Sidney: het Operagebouw en de Harbour Bridge. Aan boord kwamen we in gesprek met een Amerikaans echtpaar. De man bleek een bedrijf geleid te hebben dat damesondergoed in grote maten fabriceert. Ondanks zijn 70+ en een open hart operatie had hij besloten niet met pensioen te gaan, maar zijn baan als algemeen directeur in te ruilen voor die van directeur Research and Development. Het beviel hem goed. Op de vraag aan zijn vrouw naar haar carrière zei ze: 'Ik werkte voor hem en toen ik om opslag vroeg kreeg ik het niet. Toen besloot ik met hem te trouwen'. Waarop hij aanvulde met: 'Now you 've got it all'. Niettemin leek het een stel dat het samen al bijna veertig jaar goed had. De volgende dag vlogen we naar Wellington, waarmee de reis naar Nieuw Zeeland na 38 dagen voorbij was.

Over de BPP

BestuurVoorzitter: Liesbeth Schaap

Vice-voorzitter: Jaap van der Spek

Secretaris: Cees Michielse

Penningmeester: Jaap Dijkstra

Leden: Jan van Pijkeren, Baukje vegter, vacature

LedenadministratieAanmeldingen, adreswijzigingen en opzeggingen graag doorgeven aan:

ledenadministratie@pfzw-

belangenvereniging.nl, www.pfzw-

belangenvereniging.nl/contact of Jan

van Pijkeren, tel. 06 30689873.

Opzeggingen gedurende het

verenigingsjaar gaan in per 1 januari

daaropvolgend.

Liet op: Het pensioenfonds mag om privacy-redenen geen mutaties doorgeven aan de BPP. Neem in voorkomende gevallen dus altijd contact met ons op.

Lid wordenDe contributie bedraagt

slechts € 11,- per jaar (meer mag

natuurlijk ook!). Het

partnerlidmaatschap is € 5,50 per jaar.

U kunt zich aanmelden via de website

of via een brief dan wel e-mail met

gegevens aan de ledenadministratie.

Betalingen overmaken op banknummer

NL83INGB000 455 2579 t.n.v .

Belangenvereniging

Pensioengerechtigden PFZW.

In geval van overlijden

Bij overlijden stopt uw

ouderdomspensioen van PFZW. Uw

partner en kinderen hebben in principe

recht op Partner- en Wezenpensioen.

Ook heeft uw partner recht op een

eenmalige slotuitkering die gelijk is aan

drie maal het bruto maandbedrag van

uw ouderdomspensioen. Over die

uitkering wordt geen belasting en

zorgpremie ingehouden. Is er geen

partner, dan krijgen de kinderen jonger

dan 21 jaar de uitkering. Is er geen

partner of wees die aanspraak kan

maken op deze uitkering dan kan deze worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met uw overlijden.

Bij overlijden stopt ook het

lidmaatschap van de BPP. Als u een

partner heeft die gerechtigd is tot een

partnerpensioen van PFZW dan zal BPP

onder gelijke voorwaarden en zonder

kosten uw lidmaatschap graag

omzetten in een lidmaatschap van uw

partner. De pensioenbelangen van uw

partner blijven op die manier behartigd.

Commissie Financiële

DienstverleningNeem in geval van

problemen met PFZW over uw

pensioenberekening contact op de

voorzitter van deze BPP-commissie:

Cees Michielse (06 47856168)of

contact@pfzw-belangenvereniging.nl

Activiteiten en informatie van de BPP

De BPP (Belangenvereniging

Pensioengerechtigden Pensioenfonds

Zorg en Welzijn) is via de

bestuursleden of actieve

kaderleden betrokken bij de volgende

activiteiten:

1. Pensioenraad PFZW. In dit medezeggenschapsorgaan van het pensioenfonds zitten namens de BPP:

Cees Michielse als lid en Jaap van der

Spek als plaatsvervangend lid.

2. Ledenraad PGGM. Dit is het

adviescollege van de Coöperatie

PGGM. Baukje Vegter zit namens de

BPP in deze ledenraad.

3. Koepel Gepensioneerden. Bij deze

onlangs opgerichte koepel is de BPP

aangesloten. Bestuurslid Jaap van der

Spek is voorzitter van de koepel. Binnen

de koepel veel aandacht voor

inkomens- en koopkrachtbeleid

(pensioenen) voor ouderen en aan

zaken als huisvesting- en zorgbeleid.

Secretaris Cees Michielse en voorzitter

Liesbeth Schaap zijn actief binnen de

commissies die hiertoe zijn opgericht.

Informatie via website, nieuwsbrieven en Ons Pensioen.

De redactie van Ons Pensioen is in

handen van Roelof Jan Mulder

(hoofdredacteur), Jaap van der Spek,

Eric van Eck en Pierre Thijssen. Zij

zorgen er voor dat u goede

achtergrondinformatie krijgt over het

beleid van de BPP maar ook op de

hoogte blijft van eventuele opvattingen

van andere partijen.

Door middel van nieuwsbrieven, via e-

mail houden we de leden op de hoogte

van actuele ontwikkelingen. De redactie

van de nieuwsbrief ligt in handen van

Baukje Vegter.

De website van de BPP wordt verzorgd

door Cees Michielse. Geeft naast

actuele informatie vanuit de BPP en de

Koepel Gepensioneerden ook relevante

achtergrondinformatie over

pensioenonderwerpen en

koopkrachtbeleid met doorklik

mogelijkheden voor uitgebreidere en

meer technische achtergronden.

Lobby en nevenactiviteiten.

Alle bestuursleden zijn actief betrokken

bij het uitdragen van het BPP beleid en

onderhouden daartoe contacten met

andere relevante organisaties. We

noemen o.a. besturen van

pensioenfondsen, de SER, politieke

partijen en de financiële pers.